

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

بیمارستان کودکان حکیم
Hakim Children Hospital

عفونت خون در نوزادان

تهیه و تنظیم:

سیدعلیرضا اسلامبولی زاده
(سوپروایزر آموزشی به بیمار)

منبع: پرستاری مادر و نوزاد لیفر

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

جهت دسترسی به مطالب آموزشی بیشتر این بارکد را اسکن نمایید

021-67648000

www.hch.tums.ac.ir

یافت آباد، خیابان شهید رجایی، میدان امام علی (ع)، خیابان عمرانی

علت ایجاد عفونت خون در نوزادان:

نوزادان در دوران پس از تولد، در بخش نوزادان و یا در جامعه در معرض عوامل میکروبی قرار می گیرند. عفونت های پس از تولد ممکن است به وسیله تماس مستقیم با کارکنان بیمارستان، مادر یا سایر اعضای خانواده، از طریق شیر مادر یا از تجهیزات آلوده انتقال یابند، شایع ترین منبع عفونت های پس از تولد در نوزادان بستری، آلودگی ناشی از دستهای آلوده می باشد.

تشخیص سپسیس به کمک روش های زیر می باشد:

۱- آزمایش خون

۲- کشت و اسمیر مایع نخاعی

۳- کشت خون و ادرار

۴- عکس قفسه سینه

سپسیس (عفونت خون) زمانی اتفاق می افتد که باکتری در ریه، روده ها ، مجاری ادرای و مثانه ، سمی تولید می کند که به سیستم ایمنی بدن و دستگاهها و بافت های بدن ، حمله می کند و درجه حرارت بدن فرد ، فشار خون و عملکرد ریه ها و دیگر ارگان ها بسرعت تغییر می کند . سپسیس یک بیماری جدی است که می تواند خطرناک باشد زیرا در صورتی که درمان نشود ، بر روی کلیه ها ، ریه ها ، مغز و گوش اثرات خطرناکی خواهد گذاشت . شیرخواران زیر دو ماه بیشتر مستعد سپسیس هستند زیرا سیستم ایمنی آنها هنوز بقدر کافی تکامل نیافته است.

میزان سپسیس در نوزادان نارس بیشتر از نوزادان رسیده است که به علت نارس تر بودن سیستم ایمنی در نوزادان کاملاً نارس و دیگری اقامت طولانی تر در بیمارستان است که خطر ابتلا به عفونت های بیمارستانی را افزایش می دهد .

سپسیس نوزادی در سه دوره تظاهر می یابد

۱- سپسیس زودرس نوزادی (از تولد تا روز هفتم تولد)

۲- سپسیس دیررس (از ۸ تا ۲۸ روزگی)

۳- سپسیس بیمارستانی (روز هشتم تا هنگام ترخیص)

سپسیس زودرس : اغلب در رحم آغاز می شود و معمولاً علت آن عفونت باکتریایی دستگاه تناسلی ادراری مادر است . بیشتر نوزادان مبتلا نارس بوده و نشانه هایی مانند ناله کردن ، تنفس تند و کبودی لبها و صورت و ناخنها را در زمان تولد از خود نشان می دهند .

عوامل خطر ساز در سپسیس زودرس شامل : پاره شدن طول کشیده کیسه آب (بیشتر از ۲۴ ساعت) ، تب مادر و تولد زودرس است .

سپسیس زودرس نوزادی بیماری شدیدی است که اغلب بصورت نارسایی تنفسی، شوک، مننژیت تظاهر می یابد . ناله کردن ، تغذیه ضعیف ، رنگ پریدگی ، قطع تنفس ، ضعف و سرد شدن بدن یا گریه غیرطبیعی از علائم دیگر می باشند .

تعدادی از عوامل ممکن است نوزادان را در داخل رحم ، در حین تولد یا پس از تولد آلوده کنند مانند عفونت های داخل رحمی منتقل شده از طریق جفت که برای جنین یا نوزاد مهم هستند و هر کدام می توانند منجر به عفونت از طریق جفت شوند.

سپسیس دیررس : معمولاً در نوزادان سالم رسیده که با سلامت کامل از بخش نوزادان مرخص شده اند ایجاد می شود .

علائم : ضعف ، تغذیه ضعیف ، ضعف عضلات، تشنج ، ملاحظ برجسته ، تب و التهاب مفاصل

سپسیس بیمارستانی : بیشتر در نوزادان نارس در بخش مراقبتهای ویژه نوزاد دیده می شود

اولین علائم بالینی عفونت بیمارستانی در نوزاد نارس ممکن است جزئی و بصورت قطع تنفس و کم شدن ضربان قلب، ناپایدار بودن درجه حرارت بدن ، نفخ شکم و تغذیه ضعیف باشد. در مراحل بعدی نشانه های عفونت عبارتند از : شوک ، بدتر شدن وضعیت تنفسی و واکنش های موضعی مانند عفونت نافی ، ترشح چشمی ، اسهال و زرد زخم تاوولی